

Tärä Tikani Pablokwe Nitre Galaciabokrä

Gálatas

Pablo kákwe tärä ne tikani nitre tödekaka Jesubti nünanka kä ketareketare temen kä Galaciate ye die mikakäre. Bäsi nitre tödekaka Jesubti Galaciabo jökrä abko ñakare israelitare, aise te niaratre ngämi tödeke Jesubti, känenkri ñan nämene Kukwe Biani Ngöböökwe Moiséye mike täte. Pablo nikani kukwe kuin Jesubtä mike gare kä ye känti angwane, Kukwe Biani Ngöböökwe Moiséye mikabtä täte abko ni ñan rabadre dianintari abko Pablokwe diribare ietre.

Akwa niara nikanina, abti nitre israelita nükani ruäre Galacia yete nitre tödekaka Jesubti ngätäite abko namani dirire blo nitre tödekaka Jesubti ngökakäre. Nitre Galaciabo kákwe tödekadre Jesubti aibe köböire ñan rabadre dianintari metre, aise te Kukwe Biani Ngöböökwe Moiséye, ye abko mikadre täte arato kwetre abko namani dirire ietre. Ye ngäniene Pablokwe tärä ne tikani nitre tödekaka Jesubti mikakäre mokre, ñobtä ñan angwane ni tödekaka Jesubti ruäre kákwe dirikätre blo kukwei mikani ütiäte jae. Pablo abko ñakare Jesu kukwei ngwianka era metre, ñobtä ñan angwane ñan nämene Kukwe Biani Ngöböökwe Moiséye mike ütiäte abko nitre dirikätre blo nämene niere Pablo rüere.

Jesukristo ara jire kákwe Pablo käräbare sribikäre ja kukwei ngwianka kwrere abko Pablokwe mikani gare ietre. Erere arato, tödeka Jesubti aibe köböire ni ngite ñakare mda Ngöböta

niere amne tä ni kaen ngäbti abko Pablokwe niebare amne, ñan Kukwe Biani Ngöböökwe Moiséye mikabtä täte abko Ngöböta ni dentari, akwa ja moto kuin aibebti Ngöböta ni dentari nünakäre Ngöbö Üai köböire abko Pablota mike gare tärä nebtä.

Pablota köbö ngwentari

¹ Ti Pablo, ti ne abko Jesukristo kukwei ngwianka, akwa ñan ni mdakwe ti juani sribi ne nuene amne ñan ni mdakwe ti mikamna sribi ne nuene, akwa Jesukristo ara jire kákwe ti mikani ja kukwei ngwianka amne, Ngöbö Jesu Rün kwe kákwe Jesu mikaninta nire abko kákwe ti mikani Jesu kukwei ngwianka arato. ² Mun gätäkä Jesu käbti tä kä Galaciate, ye kräke titä köbö kuin juen, ti mräkä tödekaka Jesubti tä nete tibe ben gware. ³ Ngöbö ni Rün nikwe amne Jesukristo ni Dänkien kákwe ja moto mika kuin munkrä amne mun mika nüne jäme kwetre, ie ti tö. ⁴ Jesukristo kákwe ja mikani müre ketare ni ngite kukwe kämekäme nuenbtä ye diankakäre nibtä. Erere arato, kä käme ne ngwane, ye ngäniene ni rabadre dianintari, abkokäre Jesukristo kákwe ja mikani müre ketadre, Ngöbö ni Rün nikwe tö namani ye kwrere. ⁵ ¡Ne aisetet Ngöbö raba käkitaninkä kärekäre! Abko kore se. Amen.

Kukwe kuin Jesubtä ñakare jire mda

⁶ Kristo krütani ni kräke, ye köböire Ngöböökwe ja moto mikani kuin munkrä, kákwe mun käräbare jakrä, ye abko kukwe kuin Ngöböökwe era metre. Akwa nitre ni ngökaka nükani mun känti

amne, kukwe mdara jire bäri kuin tätre dirire abko mun kite kaen ngäbti mtare. Abtä Ngöbö mun käräkä abko mun kite gibiekäta jötrö ng-warbe, yebtä abko ti töi ñan tä nebe krütare mda.

⁷ Akwa kukwe kuin era metre abko ñakare jire mda. Akwa ni mdara jire tä mun töi kwite ng-warbe kwäräkwärä kukwe kuin Ngöbökwe Kristobtä rüere amne, tö kukwe kuin Kristobtä kwitai bä jene mun okwäte. ⁸ Akwa kukwe kuin Jesukristobtä diribare nunkwe munye, yebti ta ni mda ya, angele Ngöbökwe kä käinbti ya o ti ne ara jire ya abko jata kukwe mdara jire kuin niere, yebtä abko Ngöbökwe ngürün mika kärekäre näre. ⁹ Tikwe kukwe niebare käne abko erere ti bike niereta abko krörö: Kukwe kuin Jesubtä kanina ngäbti munkwe, yebti ni mdara jire jata blite kukwe kuin mdara jire btä angwane, Ngöbökwe ngürün mika kärekäre btä, rabadre Ngöbö bäre mento kä ja tare nikakrä känti kärekäre abko tita niere kore.

¹⁰ ¿Tita blite tare kore munbe ni mda mda moto mikakäre nuäre jakrä, munta nütüre ya o ni mda mdakwe ti mikadre ütiäte, munta nütüre ya? ¹⁰ Ngöbökwe ti mikadre ütiäte sribi tikwe nebtä abko jiebti tita nakwen, munta nütüre ya? Ñakare. Ti tö rabadre ni mda mda moto mikai nuäre jakrä, ye ngwane ti ñan rabadre sribire Kristokrä.

Ngöbö aibe käkwe Pablo mikani sribire

¹¹ Ti mräkätre tikwe, kukwe rabadre gare munye, ie ti tö abko krörö: Kukwe kuin Jesubtä mikani gare tikwe munye, ye abko ñan kukwe mikanintbe ni kä nebtäkwe. ¹² Erere arato, kukwe kuin Jesubtä ye ñan ni mdakwe niebare tie amne ñan tikwe ja töitikani btä ni mda mdabe, akwa

Jesukristo ara jire käkwe mikani gare au tie abko rabadre gare bäri munye, ie ti tö.

13 Ti mräkätre, nitre israelita ye ngätäite ti ne töi nämane ño kena ye abko kädrie nämane krörö mun okwäbti ruen tie: Nitre Ngöböökwe tä gätäre Jesu käbti, ye rüere ti näma niken kisere mikakäre ja tare nike kri. Bäri ti tö rababa gainkä jökrä.
14 Mdakäre abko, ti mräkätre israelita ti näire, ye kräke ti näma Ngöbö mike täte bäri metre, aisete ti mika näma bäri ütiäte nitre israelita krikrikwe, ñobtä ñan angwane ti mräkätre kirakira käkwe kukwe ükaninte nuendre nie Ngöbö mikakäre täte, ye abko ti näma mike täte bäri metre jökrä.

15-16 Akwa ti ngämi därere, känenkri Ngöböökwe ti dianinkä jenena jakrä. Erere arato, kä nämane nuäre Ngöböbtä ja Odei mike gare tie angwane, Ngöböökwe ja Odei mikani gare tie, käkwe ti käräbare tödeke bti. Mdakäre abko, nitre ñakare israelitare, ngätäite ti rikadre kukwe kuin Jesubtä niere, abkokäre Ngöböökwe ja Odei mikani gare tie. Ngöböökwe ti käräbare kore, ye ngwane tikwe ja di käräba ñakare ni mda mdaye. **17** Erere arato, nitre Jesu kukwei ngwianka bäri känekäne tikrä abko ben ti janama ja tuen ñakare Jerusalén, akwa tikwe tödekaba Jesubti, bti jötrö ngwarbe ti rikaba jirekäbe kä Arabiate. Yebti ti jatabata juta Damascote.

18 Abti kä rikabara komä ta angwane, ti rikaba Jerusalén ja tuakäre Pedrobe. Ye känti ti rababa köbö jätäbti köbörikebe. **19** Akwa Jerusalén yete abko, ni Dänkien etba Santiago aibe ben tikwe ja tuaba mda, akwa ni mda mda Jesu kukwei ngwianka abko tikwe tuaba ñakare jire mda. **20** Ti

mräkätre, Ngöbö okwäbti tita tärä tike munye ne abko kukwe era erere tita tike. ²¹ Yebti ti rikaba mda kä Sirate amne Cilicate. ²² Ye ngwane, ja mräkrätre gätäkä Kristo käbti kä Judeate abko ie ti gare ñakare era metre. ²³ Angwane blita nämane tibtä aibe nämane gare ietre abko krörö: Ni ye nämane näin kisere ni jiebti ni mikakäre ja tare nike, ni ye abko tä näin kukwe kuin Jesubtä mike gare mtare abko kukwei nuani kwetre tibtä. ²⁴ Abtä Ngöbö käkitaninkä kwetre tibtä.

2

*Jesu kukwei ngwianka mda mda käkwe Pablo
kani ngäbti kuin*

¹ Yebti kä rikabata kwä jätabti kobkä ta angwane, ti rikabata Bernabébe Jerusalén. Angwane ti rikaba Tito ngwena jabe arato. ² Ti rikadre abko Ngöökwe mikaba gare tie, aise te ti rikaba. Ti rababa yete angwane, nitre ñakare israelitare, ngätäite ti nämane sribire ño kukwe kuin Jesubtä mikakäre gare, ye abko tikwe nieba kaibe nitre nämane tuen ütiäte krikri nitre tödekaka Jesubti yeye. Sribi nuenbare tikwe amne sribi nuenta tikwe, ye abko nane ti nämane sribire ngwarbe abko jürä nämane tibtä, aise te nitre ütiäte krikri ye nämane töbike ño sribi tikwebtä abko ti tö rababa gai era metre, abkokäre tikwe gätäba kaibe bentre.

³ Akwa ye ngwane abko, Tito nämane näin tibe. Tito abko ni ñakare israelitare. Niara ni griegore, aise te ñäräkrä ñakare kwatabtä. Akwa nitre ütiäte krikri ye käkwe ñan ja ñäräkrä mikamna jire ja kwatabtä ie. ⁴ Ye abko, nun abko nenante

tikaninte Kristo Jesu köböire, aisetē ñäräkrä nun kwatabtä abko ñakare ütiäte rabakäre ketetibe juta Ngöböökwebe. Akwa nun ne ngätäite abko ja mräkätre ruäre nämane bike tödekaka Kristo Jesubti kwrere abko nükani tiebe nun ngätäite, nunta töbike ño ñäräkrä kwatabtä yebtä gain jakrä. Niaratre ye abko tö namani nun mikaita Kukwe Biani Ngöböökwe Moiséye ye miketa täte, abkokäre nükani tiebe nun ngätäite. ⁵ Akwa kukwe kuin era metre Jesukristobtä rabadre kärekäre munbtä, abkokäre nunkwe ñan ja tuametreba töi kwitadre jire chi ja mräkätre yeye.

⁶ Akwa nitre tuen ütiäte krikri nitre tödekaka Jesubti mda mdaye, ben tikwe blitaba sribi tikwebtä angwane, rababa tuendbe ietre, aisetē kukwe mdara jire nuemna ñakare kwetre tie. Akwa nitre tuen ütiäte krikri, ye nämane sribire nirebe, yebtä titatöbike ñakare krübäte dikaro, ñobtä ñan angwane Ngöbö ngwärekri ni ja kwrere jökrä. ⁷ Angwane Ngöböökwe Pedro mikani kukwe kuin Jesubtä mikaka gare nitre israelitaye, ye kwrere Ngöbö ara jire käkwe ti mikani kukwe kuin Jesubtä mikaka gare nitre ñakare israelitare yeye, ye abko rükaba gare nitre tuen ütiäte krikriye, ⁸ ñobtä ñan angwane Ngöbö käkwe Pedro mikani Jesu kukwei ngwianka nitre israelitaye, kä namani sribire Pedro köböire amne, Ngöbö ye arabe käkwe ti mikani kukwe kuin Jesubtä ngwianka nitre ñakare israelitare yeye käta sribire ti köböire arato. ⁹ Ngöbö ara jire käkwe ti mikani kukwe kuin Jesubtä ngwianka amne, ti rabadre sribi nuene kuin, abkokäre Ngöböökwe ja moto mikani kuin tirkä abko rükaba gare Santiagoye, Pedroye

amne Juanye. Ye mden kisete, nun kaba ngäbti kwetre sribi muko jakwe kwrere, käkwe kise ngökaba Bernabéye amne tie, kukwe dirita tikwe abko kukwe metre mikakäre gare. Niaratre nimä ye abko ürä dite dite käta nünenä dite ju ketatekrä krö ye kwrere nämane nitre tödekaka Jesubti ngätäite amne, nun rikadre kukwe kuin Jesubtä ngwena nitre ñakare israelitare yeye amne niaratre nimä abko rikadre nitre israelita ngätäite abko rababadbe kräke. ¹⁰ Akwa nitre bobre bobre abko nunkwe ngwiandre töre jae, käkwe die mikadre, aibe nieba kwetre nunye. Ye erere ti tö rababara nuein arato.

Pablokwe Pedro töi diani

¹¹ Akwa bati gätä yebti Pedro janama juta Antioquíate, ti näma sribire ye känti angwane, kukwe ñan nuendre abko erere rababa nuene. Abtä tikwe ñäkäba metre gwärere kukwe krörö btä ie: ¹² Nitre ñakare israelitare tödekaka Jesubti ñäräkrä ñakare kwatabtä abko ben Pedro rababa mröre jáme ketetibe. Yebti ni ruäre juani Santiagokwe rükaba nun ngätäite yete. Nitre ye rükaba angwane, Pedro rababa ja denkä jenena amne ñan rababa mröre mda nitre ñakare israelitare yebe, ñnobtä ñan angwane ni ruäre nämane niere krörö: Ni brare brare ñakare israelitare tödekaka Jesubti ye ngämi ñäräkrä mike ja kwatabtä, känenkri Ngöbökwe ñan kadre ngäbti era metre. Ye mden kisete, ni ye kwrere abko ben nitre israelita käkwe ñan ja getadre abko ni ruäre nämane niere. Akwa nane nitre nükani ye käkwe ñäkädre rüere mröbtä ketetibe nitre ñakare israelitare ñäräkrä ñakare kwatabtä ben abko jürä rababa Pedrobtä. ¹³ Pedro

rababa kukwe nuene blo kore abko köböite nitre israelita mda mda tödekaka Jesubti Antioquíabo ye ie kukwe nuen näma Pedrokwe, ye rükabtiba arato. Pedro rababa biketa kore, ye abko Bernabé käkwe ja ngwianbata nain ie siba arato.

14 Angwane kukwe kuin era metre Jesubtä käta nünamna ño, ye kwrere Pedro rababa nüne ñakare ti okwäbti. Angwane nitre tödekaka Jesubti ngwärerekri jökrä tikwe ñäkäba krörö ie: Ma abko israelita akwa, nitre reketa Santiagokri ngämi nüke nete, känenkri makwe ñan nünabare ni israelita kwrere, kä nämane mröre nitre ñakare israelitare tödekaka Jesubti ben gware. ¡Ye ñobtä abko nitre ñakare israelitare abko ma tö mikai nüne nitre israelita kwrere mtare se, käta ja denkä jenena niaratrebta mento! **15** Ma btä ti, ni abko israelita, ye erere ni därebare amne ni abko ñakare kukwe kämekäme quenka, ni ñakare israelitare kwrere abko ni israelita tä niere jabtä. **16** Akwa Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye, ye mikabtä täte Ngöbökwe ñan ni israelita mikadre metre ja ngwärerekri, ye garera nie, akwa tödekatä Jesukristobti aibe köböire ni ngite ñakare mda abko Ngöbota niere nibtä amne tä ni kaen ngäbti abko garera nie. Ye mdenbtä abko, ni ngite ñakare mda abko Ngöbökwe niedre nibtä amne ni kadre ngäbti kwe, abkokäre ni israelita ne ara jire käta tödeke Jesukristobti. Nita tödeke kwatibe Jesukristobti ye abko bari kuin, amne ñan Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye mikabtä täte ni ngite ñakare mda Ngöbota niere nibtä amne tä ni kaen ngäbti, ñobtä ñan angwane Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye mikabtä täte ni ñakare jire iti abko ie Ngöbökwe niedi:

Ma ngite ñakare mda, niedi kwe, bti kadi ngäbti kwe.

¹⁷ Ne aisetet tödeka Kristobti, ye aibe köböire ni ngite ñakare mda Ngöböta niere nibtä, abkobti nita tödeke, ye ngwane ti amne nitre israelita jire jökrä ngite arato Ngöbö ngwärekri nitre ñakare israelitare kwrere abko tä nüke gare tie. ¿Nebtä abko Kristo käta nitre israelita mike kukwe kämekäme nuene niedre ya? ¡Ñakare jire! ¹⁸ Ye ñobtä ñan angwane tikwe nünabare käme Ngöbö rüere amne ti töi nämane Ngöbö rüere ye tikwe mikadre temen, bti ti arabe rikadre kaen ngäbtita, ye ngwane ti ne ara jire käta ja miketa ngite. Ye kwrere Kukwe Biani Ngöböökwe Moiséye, ye tikwe mikadre temen tödekakäre Jesubti, akwa ja töi jenbti ti rikadreta Kukwe Biani Ngöböökwe Moiséye ye kaen ngäbtita ja mikakäre metre Ngöbö ngwärekri, ye ngwane ti ne ara jire käta ja miketa ngite. Ñan Kristo käta ti mike ngite, ¹⁹ ñobtä ñan angwane tita ngite Ngöbö ngwärekri abko Kukwe Biani Ngöböökwe Moiséye ye käkwe mikani gare tie. Abtä Kukwe Biani Ngöböökwe Moiséye, ye tikwe mikani temen tödekakäre Kristobti, ti rabadre nüne Ngöbökrä abkokäre. ²⁰ Kristo müre ketani krusobtä, ben gwaire ti krütani, aisetet mtare tita nüne ñakare au jakrä ja töi jenbti akwa, Kristo tä nüne tibtä amne tä ti jie ngwena. Tita nüne ja ngrabare nebti mtare, akwa tita nüne tödekare kwärä Ngöbö Odeibti. Niara käkwe ti ara jire tarebare amne ja biani müre ketadre kwe tikrä. ²¹ Ngöböökwe ja moto mikani kuin kore tikrä, ye abko ti ñan tö mikai ngwarbe, ñobtä ñan angwane Kukwe Biani Ngöböökwe Moiséye ye mikabtä täte ni ngite ñakare

mda Ngöbökwe niedre nibtä amne ni kadre ngäbti kwe, ye ngwane Kristo krütani nikrä rabadre ng-warbe, ütiäte ñakare.

3

Tödekabtä Jesubti Ngöböta ni dentari

¹ *Mun Galaciabo, mun abko töi ñakare dikaro!* Nunkwe kukwe diribare munye angwane, Jesukristo müre ketani krusobtä abko nunkwe mikaba gare metre ta mun okwäbti. *¿Ye ñobtä abko munkwe ja ngökamna ni mdaye?* ² *Munta töbiketa bää jene, yebtä ti tö kukwe ngwiaintari krörö munye:* *¿Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye mikabtä tätä Ngöbö Üai nükani nüne munbtä ya?* o *¿Kukwe nuani munkwe Kristobtä angwane, munkwe tödekani kwatibe bti abko köböire Ngöbö Üai nükani nüne munbtä ya?* Ye niere tie munkwe. ³ *Mun töi ñakare dikaro ya ño amarebti munkwe tödekani krire Jesubti angwane, mun namanina nüne Ngöbö Üai köböire abti mtare mun tö nünainta ja di jenbti, kä tö Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye mikaita tätä ja mikakäre metre Ngöbö ngwärekri ye.* ⁴ *Munkwe tödekani Jesubti angwane, kukwe nakaninkä bätäkä ngwarbe munbtä, ¿ye abko ütiäte ñakare munta nütüre ya?* Munkwe ja tare nikani tödekabtä Jesubti, ye abko ñakare ngwarbe raba ruen tie. ⁵ *Mdakäre abko, Ngöböta ja Üai bien munye amne tä sribi kri ñan tuabare nuene mun ngätäite angwane, ¿ñobtä tä nuene?* Ñan Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye mikabtä tätä abko köböire Ngöböta sribi ye nuene, akwa kukwe kuin Jesubtä

niebare munye angwane, munkwe tödekani Jesubti, ye aibebtä Ngöböta sribi nuene kore mun ngätäite.

⁶ Munkwe tödekani Jesubti, ye kwrere Abraham käkwe tödekani Ngöböbtä abko köböire niara ngite ñakare mda Ngöböökwe niebare btä amne kani ngäbti kwe. ⁷ Ye mdən kisete, nitre israelita käta ja Abraham mräkä niere, ñobtä ñan angwane Abrahamkwe Ngöbö mikani täte metre nieta kwetre. Akwa era metre, Ngöbö ngwärekri, nire nire tä tödeke Ngöböbtä Abraham kwrere, ye abko Abraham mräkä era metre raba gare munye, ⁸ ñobtä ñan angwane kä ne ngwane nitre ñakare israelitare mun kwrere käkwe tödekadi Jesubti angwane, niaratre ngite ñakare mda Ngöböökwe niedi btä amne kadi ngäbti kwe, ye nämanena gare kira Ngöböye, aisetekukwe kuin ni jökrä kräke, ye abko Ngöböökwe niebare käne Abrahamye kira abko tä tikani krörö Ngöbö Kukweibtä:

Ni kä jökräbti, ie tikwe ja di biandi ma köböire,

Génesis 12.3

niebare Ngöböökwe Abrahamye. ⁹ Ne aisetekukwe tödekani Ngöböbtä, ye kwrere abko nire nire tä tödeke Jesubti, ie Ngöböta ja di bien Abraham ben gware.

¹⁰ Akwa Kukwe Biani Ngöböökwe Moiséye, ye nire nire tä mike täte ja mikakäre metre Ngöbö ngwärekri, yebtä abko ngürünta nebe, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukwei käta niere krörö:

Kukwe Biani Ngöböökwe Moiséye, ye nire nire käkwe ñan mikadre täte kuin jökrä ja täritäri kärekäre abkobtä ngürün raba mikani,
Deuteronomio 27.26

abko tä tikani Ngöbö Kukweibta. ¹¹ Ye mden kisete, Kukwe Biani Ngöökwe Moiséye ye mikabtä täte ni ñakare jire iti abko tä nebe metre Ngöbö ngwärekri ye abko gare kuin nie, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukwei käta niere krörö:

Tödeka kwatibe Ngöböbtı, ye köböire ni ngite ñakare mda nieta Ngöökwe. Ni ye aibe käkwe nünandi Ngööbe *Habacuc 2.4*

abko tä tikani kore. ¹² Akwa Kukwe Biani Ngöökwe Moiséye ye abko ñan tä ni mike tödeke Ngöböbtı, aisetè Ngöbö Kukwei käta niere krörö: Kukwe Biani Ngöökwe Moiséye, ye nirekwe mikadre täte jire jökrä abko köböire nünandi kwe, *Levítico 18.5*

abko tä tikani kore. ¹³ Ye abko, Kukwe Biani Ngöökwe Moiséye, ye ni ñan raba mike täte jire jökrä, abtä Ngöökwe ngürün mikadre nibtä, akwa ngürün ñan rabadre kärekäre nibtä, abkokäre Kristo krütani krusoftä, ye köböire ni kökanintarita kwe Ngöbökrä ngürün ye ngäniene abko gare nie, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukweita niere krörö: Ni jökrä jäkäta kribtä käin btä Ngöböta ngürün mike, *Deuteronomio 21.23*

nieta Ngöbö Kukweibta. ¹⁴ Nitre ñakare israelitare abko ie Ngöökwe ja di biandi abko Ngöökwe köböi mikani Abrahamye, ye rükadre niaratre kisete Kristo Jesu köböire, abkokäre ni kökanintarita kwe Ngöbökrä. Erere arato, nikwe tödekadre Jesushti angwane, Ngöökwe ja Üai juandre nüne nibtä, niarakwe köböi mikani Abrahamye ye rabadre bare, abkokäre Kristokwe ni kökanintarita Ngöbökrä.

Pablota kukwe bá mike

15 Ye abko ti mräkätre, ni ngätäite nita kukwe ükete ño jabe kwärikwäri, yebtä ti bike kukwe bä mike krörö mda munye: Ni iti tä kukwe ükete jabe kwärikväri ni mdabe angwane, kukwe ükateta kwe, yebtä tä ja käi tike ja kukwei mikakäre täte. Yebti kukwe ükateta kwe ye abko ni ñan raba kukwe ye denkä mikakäre ngwarbe amne ñan ni raba kukwe mdara jire tike kukwe ye kwitakäre arato. **16** Ye kwrere Ngöböökwe kukwe ükaninte Abrahambe amne Abraham bkünbe. Tärä ye känti, Ngöbö Kukwei ñan tä blite ni kwatibtä, akwa tä blite ni itibe btä, käta niere krörö: "ma bkünje". Abraham bkün niebare Ngöböökwe Abrahamye, ye abko Kristo ara btä blitabare kore kwe. **17** Tita kukwe niere ye abko krörö: Ngöböökwe kukwe ükaninte Abrahambe, ye abko ükaninte era metre kwe mikakäre täte. Yebti kä nikanina siento kräbkä bti kwä grebti kwä jätä (430) ta angwane, Ngöböökwe ja Kukwei Biani Moiséye, akwa Ngöböökwe kukwe ükaninte käne Abrahambe, ye abko Kukwe Biani Ngöböökwe Moiséye ye ñan raba denkä jire mento mikakäre ngwarbe, ñobtä ñan angwane kukweta ükaninte täte, ye abko ni ñan raba kukwe ye kwite, tikwe nini ye kwrere. **18** Ne aisetet, Kukwe Biani Ngöböökwe Moiséye, ye nikwe mikadre täte abko ütiäre Ngöböökwe ja di biandre nie, ye ngwane kukwe ükaninte Ngöböökwe Abrahambe ye rabadre ngwarbe, ütiäre ñakare mda. Akwa Ngöböökwe ja di biandre nie abko ükaninte kwe Abrahambe, ye abko biandre ngwarbe nie ja moto kuinbti niebare kwe Abrahamye. **19** ¿Angwane Kukwe Biani Ngöböökwe Moiséye abko drekäre biani kwe? Ni jökrä ngite

Ngöbö ngwärekri, ye rabadre gare metre nie, abkokäre Ngöbökwé ja kukwei biani Moiséye. Ne aisetet Abraham bkün köböi mikani ie Ngöbökwé, ye ngämi nüke, känenkri Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye nämane ütiäte. Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye, ye abko angeletre Ngöbökwé nükani niere amne Moisés ye abko käkwe kukwe ye kani ngäbti nitre israelita mda mda kräke. ²⁰ Akwa ni itibe tä kukwe ükete ni mdabe, ye ngwane ni ñakare bli-taka ni nibu kräke kwärkwäri, aisetet Ngöbö itibe ara jire käkwe kukwe ükaninte au Abrahambe.

²¹ Ne aisetet, ¿Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye abko tä rüre kukwe ükaninte kwe Abrahambe ye rüere ya? ¡Ñakare jire chi! ñobtä ñan angwane nane Ngöbökwé kukwe biani nuendre nie, ye mikabtä täte abko ütiäre nikwe nünandre kärekäre, ye ngwane kukwe ye mikabtä täte abko ütiäre ni ngite ñakare mda Ngöbökwé niedre nibtä arato. ²² Akwa ñakare kore, ñobtä ñan angwane ni ngite kä teri abko di ñakare ja tiketeta au, ye kwrere ni jökrä kä nebtä tä ngite kukwe käme ngoto täni, aisetet di ñakare ja tikatekrä au. Akwa nikwe tödekadre Jesukristobti rabakäre dianintari amne rabakäre tikaninte, ye ngwane Ngöbökwé ja di biandre ni jökräye abko köböi mikani kwe Abrahamye, ye biandre kwe ni jökrä tödekaka Jesubtiye, abkokäre ni jökrä tä ngite kukwe käme ngoto täni.

²³ Käne Kristo ngämi nüke tödekakrä nie, känenkri bäsí Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye nämane ni ni ngite ngibiabtikä kwrere ni kräke. Akwa Kristo nükani angwane, ñan nämane ni ngibiarebti ni ngite kwrere mda. ²⁴ Erere arato, ni klabore mikata ngäbäkre ngibiare amne töi den, ye kwrere

jire Kukwe Biani Ngöböökwe Moiséye nämane ni kräke, ni jie ngwiankäre Kristoye, nikwe tödekadre Kristobti angwane, Ngöbö rabadre ni ngite denkä mento nibtä abkokäre. ²⁵ Akwa mtare Kristo tödekakrä nikwe nükanina, aise te mtare Kukwe Biani Ngöböökwe Moiséye tä ñakare ni ngibiabtikä mda, ²⁶ ñobtä ñan angwane tödekabtä Kristo Jesubti mun jökrä nena Ngöbö ngäbriänkäre, ²⁷ ñobtä ñan angwane mun namani ngökani ñöte angwane, Ngöböökwe mun mikanina ketetibe Kristobe. ²⁸ Ne aise te ma abko ni israelita ya, ñakare ya; ni klabore ya, ñakare ya; ni brare ya o ni merire ya —ye abko ñakare ütiäte Ngöbö ngwärekri, ñobtä ñan angwane Ngöböökwe mun jökrä mikani ni itibe kwrere amne munta ketetibe jökrä Kristo Jesu ben gware. ²⁹ Mun abko Kristokwe, aise te mun Abraham bküntre amne Ngöböökwe ja di biandi Abrahamye amne bkünye niebare kwe ie, ye abko mun nena bkäne siba arato.

4

¹ Yebtä abko, ti tö kukwe mda bää mikai munye abko krörö: Ngäbäkre kiakia abko kräke jäandrän rünkwe tä neme jökrä. Akwa ngäbäkre ngämi ünän, känenkri niara tö rabadre dre dre nuein jäandrän yebtä abko ñan raba nuene, aise te tä neme ni klabore kwrere. ² Rün tä käi kite käne, ye kwrere kä ngämi nüke ie, ye känenkri rünta ni ruäre mikete niara ngibiare amne jäandrän kwe kwe ngibiarebti kräke. Ni ye abko ngäbäkre kákwe kukwe mikadre täte. ³ Ye kwrere arato, kukwe nämane nakenkä nibtä abko krörö: Ngöbö ngämi Jesu juen kä nebtä nikrä, känenkri Kukwe Biani Ngöböökwe Moiséye ye

Ngöbökwe mikani ni ngibiare ngäbäkre ngibiaka kwrere amne ni nämane nüne ni klabore kwrere.
⁴ Akwa kä kuin era metre niara Odei juankrä abko käi kitani Ngöbökwe, ye erere nükani angwane, Ngöbökwe juani. Niara nükani därere merikwe amne Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye nükani mike täte jökrä ni mda mda kwrere, ⁵ nitre israelita Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye mikaka täte ye kökatarikäreta Ngöbökrä, Ngöbö rabadre ni mike ja ngobore jen kwe abkokäre. ⁶ Mtare mun tödekaka Jesubti nena Ngöbö ngäbriänkäre, aise te Ngöbökwe ja Odei Üai juani nüne nibtä amne niara Üai tä nibtä, ye mden käta ngrente krörö Ngöböye: ¡Abba, Tata! ⁷ Ne aise te mtare mun ñakare ni klabore kwrere mda, akwa mun abko nena Ngöbö ngäbriänkäre, aise te jändrän tä Ngöbökwe niara ngäbriänkätre kräke, ye abko mun rabadi bkäne arato.

Pablota töbike kri nitre Galaciabobtä

⁸ Mdakäre abko, käne mun ngämi tödeke Jesubti, känenkri Ngöbö gare ñakare munye angwane, mun nämane jändrän ngwarbe mike ngöböre jae amne mun nämane ni klabore kwrere kräke. ⁹ Akwa mtare Ngöbö era metre nena gare munye — o ti bike niere krörö jirekäbe, Ngöbökwe mun käräbare jakrä, aise te mun nena gare Ngöböye mtare — aise te ¿ye ñobtä abko üai käme ngwarbe di ñakare ye ngoto täni mun tö ja mikaita klabore, ¹⁰ amarebti munta köbö ütiäte köbö jadükakrä kwrere mike ütiäte jae ja mikakäre metre Ngöbö ngwärekri? Erere arato, jse ñobtä amarebti munta sö ngidien, kä ruäre ütiäte amne kä kwatire kwatire mike ütiäte ja mikakäre metre Ngöbö

ngwärekri! **11** Yebtä abko nane tikwe ngoto nikani ngwarbe sribire mun ngätäite tä nebe ruen tie, aisetē kä jürä kri tibtä mtare.

12 Ti mräkätre, ti tö kukwe krörö ribei kisere munye: Kukwe Biani Ngöökwe Moiséye, ye ti nämane mike täte jökrä ja mikakäre metre Ngöbö ngwärekri, akwa ye kwrere tita mike ütiäte ñakare mtare, käkwe ja mikani mun ñakare israelitare kwrere. Ye kwrere arato, munkwe ja mikadre ti kwrere abko ti tö ribei munye. Ñan munkwe kukwe nuenbare käme jire tibtä, abtä tita niere kore munye ti mräkätre. **13** Akwa tikwe kukwe kuin Jesubtä mikaba gare kena munye, ye ngwane ti nämane bren abko käkwe ti mikaba neme yete, ye abko gare kuin munye. **14** Ti bren ye abko namani tare munkrä, akwa munkwe ñan bätä ngwiani tibtä angwane, munkwe ti kaba ngäbti kuin bäsí angele Ngöökwe kwrere jire. Mdakäre abko, Kristo Jesu ara jire mun rababa ruen kaen ngäbti munye, aisetē kä rababa nuäre munbtä. **15** ¿Kä rababa nuäre kri krübäte munbtä, ye abko munkwe nuenbare mda? Ti ne ara jire raba kukwe niere krörö mun kräke. Mun rabadre ja okwä denkä ti die mikakäre angwane, munkwe diandrekä, akwa era metre ye käkwe ti die mikadre ñakare, aisetē munkwe nuenbare ñakare. **16** Akwa mtare, ¿tita kukwe era erere niere munye, nebtä abko ti kite nikwite mun rüere ya? Ñakare raba ruen tie.

17 Angwane ni mda mda tä nüke dirire munye, ye abko töita krübäte munbtä, akwa niaratré töi ñakare kuin munkrä, ñobtä ñan angwane munkwe ja töi mikadre niaratrébtä abko ie tö, aisetē töta

mun diainkä nunkän. ¹⁸ Ni mdakwe töbikadre munkrä ye abra kuin, akwa töbikadre jäandrän kuinbtä mun kräke, ye abko ñan nuendre batibe, akwa nuendre kärekäre, akwa ñan ti tädre nete, aibe angwane ni mdakwe töbikadre munbtä. ¹⁹ Ti ngäbriänkätre kiakia tikwe, bäsí meri tä ja ngibiare tare, ye kwrere jire ti nämane ja tare nike kāne munbtä. Mtare kukweta nakenkä mun ngätäite, köböite titä ja tare niketa mda munbtä amne mun ngämi näin metre Kristobe abko erere tikwe ja tare nikadi btä. ²⁰ Gwängwarbe ti tädre mun känti yete, blitakäre bä jene munbe näre, akwa ti ñan raba neme, aise te tikwe dre nuendre, abkobtä ti töi ñan tä nebe krütare jirekäbe.

Kukwe bä mikata Agarebtä amne Sarabtä

²¹ Kukwe Biani Ngöbökw Moiséye, ye mun Galaciabo tö mikaita täte ja mikakäre metre Ngöbö ngwärekri, mun ye ie ti tö kukwe ngwiantari kwati krörö: ¿Kukweta nakenkä mun ngätäite, yebtä Ngöbö Kukweita dre niere, ye gare ñakare munye? abko munkwe nie tie. Kukwe ye gare ñakare metre munye ruen tie, aise te titä kukwe ngwentari kore munye. ²² Angwane kukwe yebtä abko nieta krörö: Abraham nämane meri nibu ben. Meri iti abko klabore meri era metre Abrahamkwe kräke. Meri klabore ye abko kädian nämane Agar abko kwe Abraham ngobo därebare iti. Meri mda abko meri era metre Abrahamkwe abko kädian nämane Sara abko kwe niara ngobo därebare arato. Sara abko ñakare klabore ni mdakwe. ²³ Akwa meri klabore abko kwe Abraham ngobo Ismael därebare, ye abko Abraham töi erere niara därebare. Akwa Sara, meri

era metre Abrahamkwe klabore ñakare abko di ñakare ngäbäkre ngibiare meri mda mda kwrere. Ne aisetet Ngöbökwe ngäbäkre köböi mikani Abrahamye erere därebare Sarakwe abko kädiani Isaac kwe.

24-25 Kukwe ye nakaninkä kira ye abko tä kukwe krörö bää mike nikrä: Meri nibu abko tä kukwe ükaninte ketebu Ngöbökwe nikrä bää mike: Agar abko tä Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye Ngitio Sinaí känti bää mike. Agar abko klabore ni mdakwe, aisetet bkänkä kukwei aibe mikata täte kwe. Ye kwrere jire, nitre israelita käta Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye mike täte abko klabore ni mdakwe kwrere, aisetet nitre israelita abko Agar ngäbriänkätre kwrere. Ngitio Sinaí kä Arabia känti, ye mden abko juta Jerusalén ara mtare kwrere, ñobtä ñan angwane nitre israelita nünanka Jerusalén tä klabore jökrä Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye kräke. **26** Akwa nitre Ngöbökwe era metre tödekaka Jesubti abko tä tikaninte amne, juta Jerusalén tärä mda kä käinbtì kräke. Niaratré abko klabore ñakare Sara kwrere, aisetet nitre tödekaka Jesubti, ye abko Sara ngäbriänkätre kwrere, **27** ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukwei käta juta Jerusalén bää mike meri ngäbäkre ngibiare ñakare Sara kwrere abko krörö:

Meri, ma ngäbäkre ngibiare ñakare, akwa makwe kä ngwian nuäre jabtä.

Angwane meri ie ja tare nika ño ngäbäkre ngibiatbä gare ñakare, ye abko käkwe ngrate krikri kä ngwiane nuäre jabtä,

ñobtä ñan angwane meri kwe ngäbäkre ñakare, abtä tuanimetre brarekwe, ye abko

ngäbriänkä rabadi bäri kwati meri nünanka
brarebe ye ngwä.

Ne aise, meri kwe ngäbäkre neme ñakare, ye
käkwe kä ngwian nuäre jabtä, *Isaías 54.1*
nieta Ngöbö Kukweibtä.

28 Ti mräkätre, munkwe tödekani Jesubti, aise, mun abko Abraham ngäbriänkätre köböi mikani Ngöböökwe arato, aise, mun abko Isaac kwrere.
29 Sara abko kise mriani jabtä, aise, ngäbäkre ñakare kwe, akwa Ngöböökwe ngäbäkre köböi mikani ie, erere ngäbäkre Isaac därebare Ngöbö Üai diebti. Akwa käne, meri klabore abko kwe ngobo Ismael därebare, akwa ye abko Ngöböökwe köböi mikani ñakare, amne Ismael nämane Isaac mike ja tare nike. Ye kwrere kukweta nakenkä mtare. Ngöbö Üai diebti nita tödeke Jesubti amne nitre Kukwe Biani Ngöböökwe Moiséye mikaka täte tä Ismael kwrere, käta ni mike ja tare nike tödektä Jesubti. **30** Akwa Ngöbö Kukwei käta niere krörö kukwe yebtä abko ütiäte mtare mun kräke:

Ngöböökwe niebare Abrahamye:

Meri klabore ye juentari ngobo kwe yebe,
ñobtä ñan angwane meri klabore ngobo ye
käkwe ñan jäandrän rünkwe dräidre jire chi
jabti, meri klabore ñakare tä nüne brare
kwebe abko ngobobe, *Génesis 21.10*
abko Ngöböökwe niebare Abrahamye. **31** Ne aise, ti mräkätre, ni abko ñakare meri klabore ngobo Ismael kwrere, akwa ni abko meri Sara klabore ñakare ngobo kwrere, aise, nita klabore ñakare.

5

Nita tikaninte Kristo köböire

¹ Nikwe nünandre ni tikaninte kwrere, abkokäre Kristo käkwe ni tikaninte. Ne aisetet Kristokwe mun tikaninante, yebtä munkwe nünanka dite kärekäre amne munkwe ñan ja mikata ni klabore kwrere Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ngoto täni, kukwe ye mikakäre täte, ja mikakäre metre Ngöbö ngwärekri abko titi niere munye.

² Ti mräkätre, olo ketete ti kukweiye munkwe. Ti Pablo kä bike niere krörö munye: Ni brare brare tödekaka Jesubti käkwe ja ñäräkrä mikadre ja kwatabtä, ye abko mun mden mden töta nebe nuein ja mikakäre metre Ngöbö ngwärekri, ye ngwane Kristo krütani munkrä, ye ñan rabadre ütiäte mun kräke. ³ Ye abko ti bike niereta krörö mda munye: Ja ñäräkrä mikadre ja kwatabtä tä ükaninte, ye mun brare mden mden käkwe mika täte angwane, Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye, ye erere munkwe mikadre täte jire jökrä angwane, ñan kukwe ketetibe mika täte munkwe. ⁴ Mdakäre abko, Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye mikabtä täte mun tö rabai metre Ngöbö ngwärekri, ye ngwane mun nikani Kristo bäre mento angwane, Ngöbökwe ja moto mikani kuin munkrä abko ie munkwe trö kwitani. ⁵ Akwa ni abko tä tödeke Kristobti, yebtä ni ngite ñakare mda Ngöbökwe niedi abko nita ngibiare kisere Ngöbö Üai köböire, ⁶ ñobtä ñan angwane nita tödeke Kristo Jesubti, ye köböire abko ni ñäräkrä mikani kwatabtä ya, ñakare ya, akwa ye abko ñakare ütiäte Ngöbökra rabakäre metre niara ngwärekri, akwa nita tödeke

Jesubti aibe ütiäte kräke amne, nita tödeke era metre Jesubti abko käta ni kite ni mda mda tarere.

⁷ Mun nämane näin kuin ji Jesukwe bti, ÿye nirekwe kukwe mdara jire mikani mun jiete amarebti kukwe era metre Jesubtä abko mun ñan tö mikai täte ye? ⁸ Ngöbö käkwe mun käräbare jakrä ye ñan käkwe kukwe ye mikani mun jiete. ⁹ Kukweta nakenkä mun ngätäite ye abko lebadura bante kwrere abko krörö: Lebadura mikata chi arinante abko tä ngitie jökrä arina kabre te, ye kwrere jire kukwe dirita blo abko ni braibe tä mike ütiäte mtare, ye käita ngitie mun ngätäite, käta ni jökrä töi kwite. ¹⁰ Akwa mun abko töi tädi ja kwrere tibe ti Dänkien diebti, abkobti titä tödeke angwane, nire nire käta kukwe blo mike mun jiete ye abko Ngöbökwe mikadi ja ngie nuen mun nika dokwäre.

¹¹ Angwane ti mräkätre, ni brare brare käkwe ja ñäräkrä mikadre ja kwatabtä, ye ti tädre mike ütiäte janknu ja mikakäre metre Ngöbö ngwärekri amne, ti tädre nuemna ni mdaye, ye ngwane Kristo kämikani krusobtä ni kräke titä niere, yebtä nitre ñan rabadre romon tikrä amne ñan rabadre näin kisere ti jiebti. ¹² Akwa nire nire tä näin kukwe mike mun jiete käta ja ñäräkrä mikamna ja kwatabtä munye, ÿye ara jire käkwe ja diandrete gwängwarbe näre! Abko kore se.

Ja taredre kwärikwäri

¹³ Ti mräkätre, Ngöbökwe mun käräbare rabakäre tikaninte, akwa munta tikaninte, yebtä abko mun töi rabadre ngitiekä kämekäme, ye jiebti mun rikadre betekä, abkokäre munta tikaninte abko munkwe ñan nütü jire chi. Akwa munkwe

ja taredre kwärikwäri, käkwe ja die mikadre kwärikwäri jäandrän jökrätä, ¹⁴ ñobtä ñan angwane Kukwe Biani Ngöböökwe Moiséye ye abko tä ükaninte ketetibe jökrä abko krörö:

Mata ja tarere au,

ye kwrere makwe ni mda mda tare arato,

Levítico 19.18

abko nieta Ngöbö Kukweibtä. ¹⁵ Munkwe ja ngibia, ñobtä ñan angwane mun tädre rüre jabe kwärikwäri janknu amne mun tädre ja kwete kwärikwäri janknu, ye ngwane munkwe ja juandre ngwarbe, aisetet batibe mun ñan rabadre ja gete mda jabe kwärikwäri Jesu käbti, ye abko rabadre blo, aisetet ja taredre munkwe titä niere.

Ngöbö Üai amne kukwe kämekäme mdeita ni töibtä

¹⁶ Tikwe kukwe nini, yebtä abko ti bike kukwe mdara jire nire krörö munye: Munkwe kä bian Ngöbö Üaiye ja jie ngwiankrä nüne metre Ngöbökrä kärekäre angwane, kukwe kämekäme tä mun töibtä abko mdeita nebe munye, ye munkwe ñan nudendre, ¹⁷ ñobtä ñan angwane kukwe kämekäme tä mun töibtä abko mdeita neme munye, ye abko tä rüre Ngöbö Üai rüere, munkwe ñan kä biandre Ngöbö Üaiye ja jie ngwena abkokäre. Erere arato, kukwe kämekäme mdeita neme munye, ye rüere Ngöbö Üai tä rüre, kukwe kämekäme tä mun töibtä, ye munkwe ñan mikadre täte abkokäre. Ye erere kukwe kämekäme mdeita neme munye amne Ngöbö Üai tä nüne munbtä, ye tätre rüre jabe kwärikwäri. ¹⁸ Akwa Ngöbö Üai tä mun jie ngwena era metre bkänä ne ngwane, Kukwe Biani

Ngöbökwe Moiséye ye ngoto täni mun ñan rabadre klabore mda.

¹⁹ Ni mda mda töi kämekäme abko erere mdeita neme ie käta nuene, ye abko tä näke gare kuin btätre, aisetekukwe krörökrörö nuenta kwetre: tä ja mike gure bati bati, tätre kukwe kämekäme nuene jabtä kwärirkwäri ja mikakäre nuäre amne, kukwe gaidre kri abko tätre gaire ñakare jire chi nukro kwirere. ²⁰ Erere arato, jäandrän ngwarbe mikata ngöböre jae, ni kwrare, ni sukiare, ni ngürüne käta kukwe nuene blo ni mdabtä, ni mätäta neme käre ni mdabtä amne ni rüre käre ni mdabe, ni mokrere ni mdabe jäandrän kwe dokwäre. Erere arato, ni moto nebe romon jötrö ngwarbe amne ni ni mda mda mike ja rüre kwärirkwäri, ni dirire ni ñäkäbtikäre jene jene amne ni ni mda diankaka jakri. ²¹ Erere arato, ni mda jäandrän bkäne abko dokwäre ni mätä btä, ni dröba nike käre amne ni mröre kabre krübäte amne, kukwe mda diän diän ne kwrere nuenta kwetre, ye abko gare kuin, aisetekukwe kämekäme nuenkä kore, ni yebtä abko Ngöböta gobrane ñakare, aisetekukwe ñan rabadre jire Ngöbö känti kä käinbtia abko tikwe nieba munye, mden erere tita niereta munye mtare.

²² Akwa Ngöbö Üai tä näne nibtä angwane abko tä ni die mike kukwe krörökrörö nuene: nita ni mda mda tarere, käta neme bari juto nibtä, nita näne jäme Ngöböbe amne ni mda mdabe, nita jäandrän jökrä ngibiare bätärekä, nita ni mda mda kaen ngäbti ja moto jämenbti, nita ja moto mike kuin ni mda mdakrä, nita ja kukwei amne Ngöbö Kukwei mike täte abtä tödekata nibti, ²³ amne nita bike tidrä ni mda mdabtä amne, ni töi kämekäme

ye nita ketebtä au. Ye rüere abko kukwe ñakare jire kä nebtä. ²⁴ Nire nire nena Kristo Jesukwe abko kákwe kukwe kämekäme ni töibtä ye mikanina jökrä krusobtä Kristobe gware amne, kukwe kämekäme mikanina jökrä temen nikwe. ²⁵ Mtare ni nena nüne Ngöbö Üai köböire, aise te ari kä bien Ngöbö Üaiye ja jie ngwiankrä arato. ²⁶ Akwa nikwe ñan bikadre krikri jabtä kwärikwäri. Erere arato, nikwe ñan ja kwitadre ja rüere kwärikväri amne jändräni ni mdakwe, dokwäre nikwe ñan bätä ngwiandre btä.

6

Nikwe ni mda mda die mikadre

¹ Mdakäre abko ti mräkätre, mun mräkä tödekaka Jesubti kákwe ja mika ngite, ye ga munkwe angwane, mun mden mden käta kä bien Ngöbö Üaiye mun jie ngwena metre ye kákwe mun mräkä die mika, niara rikadreta ji metrebbti abkokäre. Akwa munkwe die mika ja moto jämenbti angwane, makwe ja ngibia kuin, ñobtä ñan angwane nane kukwe jatadre ma rüere amne makwe ja mikadre ngite arato, aise te makwe ja ngibia. ² Ye abko, kukwe mun itire itire kwe, ye ie munkwe kötä mika gware jökrä ja die mikakäre kwärikväri kärekäre köbö kwatirekwatire. Munkwe ja die mikadre kore ne ngwane, nikwe nünandre ño ükaninte Kristokwe ye mikadi täte munkwe. ³ Akwa nire nire abko ütiäte ñakare, akwa ja rabadre ruen kri ie mräkä mda mdabtä mun ngätäite, aise te ñan tö kötä mikai gware, ye ngwane ni ye tä ja ngököta au. Ni ye kákwe ni mda mda die mikadre.

⁴ Ne aisetet, ni itire itire tä sribi nuene ño, ye mika ñäräre kuin kwe, yebtä blita au kwe jakrä angwane, jäandrän nuenta kuin kwe raba tuen ie, yebtä tö raba ja käikitaka kwe, akwa ni mda mda tä sribi nuene ño, yebtä ñan ñäkä kwe, ⁵ ñobtä ñan angwane ni itire itire käkwe töbikadre tribe jen kwe ngwianbtä kuin metre.

⁶ Mdakäre abko, kukwe kuin Jesubtä ye nireta dirire munye, ni ye abko munkwe die mika jäandrän jökrä kuinkuinbtä arato.

⁷ ¡Angwane munkwe ñan ja ngöka au! Ni ñakare jire iti käkwe Ngöbö mikadre yakrä jae, ñobtä ñan angwane nita nura ño ñökö, ye erere nita ngwä ötö, ⁸ ye kwrere nire nire töibtä kukwe kämekäme tä amne mdeita neme ie, erere tä nuene, ye abko nura nökata kwrere amne ye ütiäre abko rabadi kärekäre Ngöbö bäre mento, ye abko nura ngwä ötata kwrere. Akwa nire nire käta kä bien Ngöbö Üaiye ja jie ngwiankrä, erere tä näin Ngöbö Üai köböire, ye ütiäre abko rabadi nüne kärekäre Ngöböbe. ⁹ Aisete ni ñan rabadre dräre jire jäandrän kuin nuene ni mda mdakrä, ñobtä ñan angwane ni ñan di krütadre jäandrän kuin nuene ne ngwane, köbötira jire Ngöböökwe sribi nikwe ye ütiä biandi nie. ¹⁰ Ne aisete ni di tärä ne ngwane, käre ni tädre biare ni mda mda die mike, akwa ni mräkä tödekaka Jesubti ye abko bäri die mikadre käne.

Pablotatukwe niere mrä

¹¹ Ti mräkätre, mtare ti ara jire käta kukwe ne tike krikri ja kise jenbtii mun kräke, ti ara jire käta tärä ne tike rabadre gare metre munye

abkokäre. ¹² Tärä yebtä abko ti tö nieita krörö munye: Ni ruäre tä ja ñäräkrä mikamna kisere ja kwatabtä munye ja bää mikakäre kuin nitre israelita mda mda okwätē angwane, Kristo ngatani krusobtä nikrä aibe ütiäte ni diantarikäre, ye aibe niedre kwetre, abtä nane nitre israelitakwe mikadre ja tare nike abko jürä btätre, aisetetä ja ñäräkrä mikamna munye. ¹³ Akwa nitre israelita ñäräkrä mikani kwatabtä, ye abko ñan tä Kukwe Biani Ngöböökwe Moiséye ye mike täte jökrä, akwa mun abko käkwe ja ñäräkrä mikadre ja kwatabtä Kukwe Biani Ngöböökwe Moiséye ye mikakäre täte jökrä, ie niaratré tö. Yebti munkwe ja ñäräkrä mikadre ja kwatabtä angwane, rikadreta ja käkitekä munbti ni israelita mda mdaye, abkokäre tädre mun nike kisere kore.

¹⁴ Akwa ti abko, jäandrän ñakare jire tikwe bti ti raba bike kri ja mikakäre ütiäte. Angwane ni Dänkien Jesukristo ngatani krusobtä nikrä, ye aibe ütiäte tikrä mtare, ñobtä ñan angwane Kristo ngatani krusobtä tikrä, ye köböire abko jäandrän kä nebtä ütiäte ñakare tikrä amne ti abko ütiäte ñakare ni kä nebtä okwätē. ¹⁵ Ye abko, ni ñäräkrä mikani ni kwatabtä ya, ñakare ya, ye abko ñakare ütiäte Ngöbö ngwärekri, akwa ni dätebareta btin Jesukristo köböire, ye abko bări ütiäte Ngöbökrä. ¹⁶ Angwane nünandre ño Jesukristo köböire titaniere, ne kwrere mun mden mden tä nüne, mun yebtä abko kä jáme Ngöböökwe raba amne mun jökrä raba ruentari tare Ngöböye. Erere arato, nitre tödekaka Jesubti, yebtä kä jáme Ngöböökwe raba amne raba ruentari tare Ngöböye.

¹⁷ Mtare mentokwäre abko, ni mdakwe ñan ti

nikadre jire chi mda diribtä, ie ti tö, ñobtä ñan angwane titä tödeke Jesubti, yebtä tikwe ja tare nikani kri abkoträin tä jökrä ti ngrabare, ti sribikä Jesukwe bää mikakrä tibta, aise te ti ñan nikadre, ie ti tö. ¹⁸ Ti mräkätre, ni Dänkien Jesukristo käkwe ja moto mika kuin mun jökrä kräke. Amen. Abko kore se. Ne ngörä.

Kukwe kuin ngöökwe

New Testament in Ngäbere (PM:gym:Ngäbere)

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ngäbere

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ngäbere [gym], Panama

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Ngäbere

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

xxx

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
dc5ef235-14f7-5b3f-997a-59dae7b091fe